

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.053.1.2023.IŁ
2547055.10144801.8174743
Warszawa, 31-05-2023

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na e-mail z dnia 13 marca 2023 r., w którym zwrócił się Pan o **skrócenie okresu ochronnego dla bobra europejskiego**, poniżej przedstawiam następujące informacje.

Bóbr europejski (*Castor fiber*) objęty jest ochroną częściową na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 roku w sprawie *ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), dalej: Rozporządzenie, – wymieniony jest w załączniku nr 2 pod l.p. 6, oraz w załączniku nr 3 pod l.p. 1 - jako gatunek zwierzęcia objętego ochroną częściową, który może być pozyskiwany. W załączniku nr 3 określone zostały również sposoby jego pozyskiwania- przez odstrzał z broni myśliwskiej lub chwytanie w pułapki żywołowne – w okresie od dnia 1 października do dnia 15 marca .

W stosunku do dziko występujących osobników bobra europejskie - zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia, w związku z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o *ochronie przyrody*¹, obowiązuje m.in. zakaz umyślnego zabijania, czy zakaz pozyskiwania (§ 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, w związku z art. 52 ust.1 pkt 6 ustawy o *ochronie przyrody*).

Na kanwie przepisów ochrony gatunkowej nie funkcjonuje zagadnienie okresu ochronnego bobra, a tym bardziej nie jest w przepisach określony termin ochronny bobra. Bóbr objęty jest ochroną częściową przez cały rok. Jedynie wydane zezwolenia lub zarządzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska zwalniają z obowiązujących w stosunku do tego gatunku zakazów².

Odnosząc się zaś do terminu wskazanego w załączniku nr 3 do Rozporządzenia, wskazać należy, że dotyczy on ściśle ewentualnego zezwolenia na odstępstwo od zakazu pozyskiwania. W tym miejscu należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 5 pkt 15 lit. b ustawy o *ochronie przyrody* pozyskiwanie zdefiniowane jest jako chwytanie, łowienie lub zbieranie zwierząt gatunków chronionych lub ich części i produktów pochodnych do celów gospodarczych.

Zezwolenia na umyślne zabicie, co do zasady, zwalniają z zakazów obowiązujących w terminach wskazanych przez wnioskodawców (choć termin wykonania czynności może być skrócony przez organ wydający zezwolenie), a zarządzenia zwalniają z obowiązujących zakazów w terminach określonych przez organ wydający zarządzenie.

¹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, z późn. zm.)

² Na obszarze parków narodowych zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych wydaje minister właściwy do spraw środowiska

Zezwolenie na odstępstwo od zakazu umyślnego zabicia bobra europejskiego może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli zezwolenie nie jest szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek określonych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 ustawy o *ochronie przyrody* np. gdy wydanie zezwolenia wynika z konieczności ograniczenia poważnych szkód m.in. w odniesieniu do upraw rolnych, lasów, czy innego rodzaju mienia, lub leży w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego.

Zarządzenie na odstępstwo od zakazu umyślnego zabicia bobra europejskiego może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności, których dotyczy zarządzenie, nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji gatunku objętego zarządzeniem oraz leży to w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego lub wynika m.in. z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, lasów lub innych rodzajów mienia.

Wskazane w zezwoleniach i zarządzeniach zezwalających na odstępstwo od zakazu umyślnego zabijania bobrów terminy wynikają z biologii gatunku. Możliwość odstrzału bobrów może być wyłączona przez organ właściwy do wydania zezwolenia w okresie zaawansowanej ciąży (16.03 - 15.04), okresu rozrodu/wychowu młodych (16.04-31.07) i okresu karmienia młodych (1.08- 30.09 – młode zależne od rodziny).

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również fakt, że każdą sprawę z zakresu ochrony gatunkowej należy traktować indywidualnie, a rozstrzygnięcia podejmowane są po analizie materiału dowodowego zgromadzonego w danej sprawie, należy wskazać, że nie są obecnie planowane prace legislacyjne nad uszczegółowieniem terminów związanych z odstępstwami od zakazów z zakresu ochrony gatunkowej.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Małgorzata Golińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/